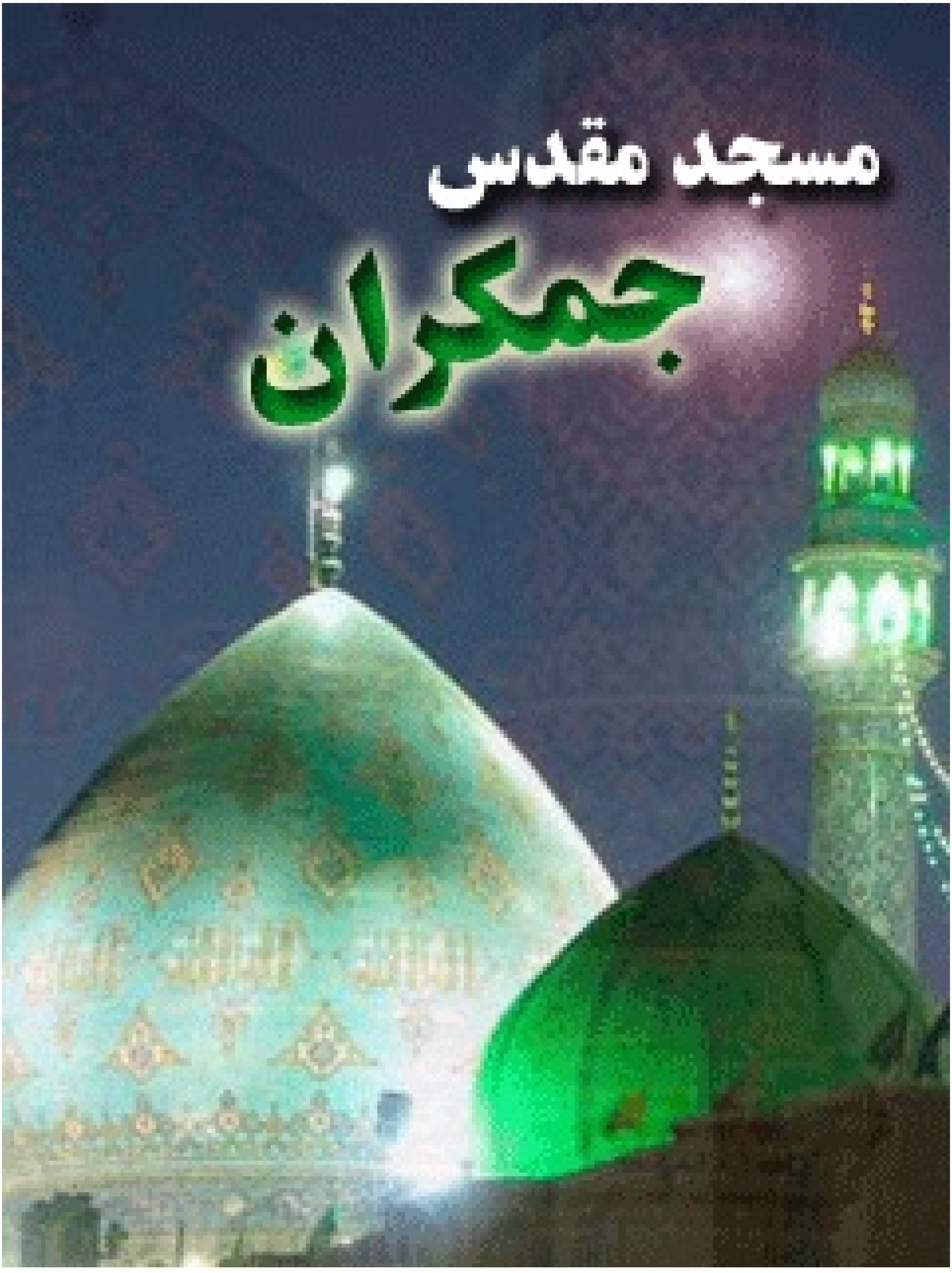

مسجد مقدس
جمکران

بسم الله الرحمن الرحیم

مسجد مقدس جمکران (جزوه)

نویسنده:

واحد پژوهش مسجد مقدس جمکران

ناشر چاپی:

مسجد مقدس جمکران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مسجد مقدس جمکران (جزوه)

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : مسجد مقدس جمکران، خبرنامه[پیایند: مجله] مشخصات نشر : قم: معاونت فرهنگی مسجد مقدس جمکران، ۱۳۷۸ – فاصله انتشار : ماهانه یادداشت : صاحب امتیاز: معاونت فرهنگی مسجد مقدس جمکران

مدیرمسئول و سردبیر: عباس لاجوردی

مسجد مقدس جمکران

مسجد مقدس جمکران از جمله اماکنی که همواره مورد توجه مخصوص امام زمان(عجل الله تعالی فرجه الشریف) بوده و به برکت آن کرامات و عنایات ویژه ای در آن به وقوع پیوسته «مسجد مقدس جمکران» است. این مکان شریف را به جهت واقع شدن در کنار روستایی به نام جمکران، مسجد جمکران و به خاطر آن که به همت»حسن بن مثله» ساخته شده «مسجد حسن بن مثله» و به لحاظ آن که به امر مبارک حضرت امام زمان(عجل الله تعالی فرجه الشریف) تأسیس شده است؛ «مسجد امام زمان (علیه السلام)» یا «مسجد صاحب الزمان» می نامند. همانطور که گفته شد این مسجد در زمان حسن بن مثله بنا شد و پس از آن بارها در آن تعمیراتی انجام شده است. از جمله یک بار در زمان مرحوم صدوق و بعدها چندین مرتبه در دوره حکومت سلسله صفویه و یک بار هم در زمان مرجعیت حضرت آیه اللّه عبدالکریم حائری مؤسس محترم حوزه علمیه قم توسط مجاهد گرانقدر حجه الاسلام شیخ محمد تقی بافقی و بعد از ایشان تعمیراتی هم در آن به وسیله یکی از تجار معروف قم صورت گرفته. در سالهای اخیر به وی?ه بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی به علت استقبال بی نظیر مردم از سرتاسر ایران اسلامی به کمک امت اسلامی تحت نظارت هیأت امنا و مدیریت مسجد جمکران طرحهای عمرانی بسیار مهم

و در عین حال لازم و ضروری نظیر: سالنهای اجتماعات و کتابخانه عمومی و نمایشگاه کتاب و درمانگاه و محل اسکان برای نمازگزاران و... در کنار گسترش و توسعه ساختمان مسجد در دست اجراست.

امروزه این مکان مقدس به یکی از میعادگاه های بزرگ عاشقان ولایت و امامت تبدیل شده است که هر هفته شبهای سه شنبه و چهارشنبه بویژه در ایام مبارک نیمه شعبان هزاران نفر در آن گرد می آیند و از طریق تشکیل مجالس دعا و نیایش ضمن تجدید عهد با امام زمان(علیه السلام) از خداوند تبارک و تعالی؛ تعجیل در فرج منجی عالم بشریت را درخواست می نمایند.

چگونگی دستور بنای مسجد جمکران

یکی از علمای شیعه به نام حسن بن محمد بن حسن قمی در کتاب تاریخ قم در مورد چگونگی بنای مسجد مقدس جمکران از کتاب مونس الحزین فی معرفه الحق و الیقین اثر شیخ ابو جعفر محمد بن بابویه قمی (شیخ صدوق) چنین نقل می کند: شیخ صالح و عفیف، حسن بن مثله جمکرانی گفت: شب سه شنبه ای که مصادف بود با هفدهم ماه مبارک رمضان سال سیصد و نود و سه [۱] هجری قمری در خانه ام خوابیده بودم در حالی که شب از نیمه گذشته بود. ناگهان صدای عده ای از مردم که در پشت در خانه گرد آمده و مرا صدا می زدند به گوشم رسید. وقتی بیدار شدم خطاب به من گفتند: برخیز که حضرت مهدی(ع) تو را به نزد خود می خواند.

حسن می گوید: به آنها گفتم اجازه بدهید تا آماده شوم و لباسهایم را بپوشم وقتی خواستم پیراهنم را بپوشم صدایی از طرف در خانه به گوشم

رسـید که «آن پیراهن تو نیست» لذا از پوشـیدن آن صرف نظر نمودم و بعد شلوارم را برداشتم تا بپوشم باز همان صدا بلند شد که: «آن شـلوار مال تو نیست شـلوار خودت را بردار». آن را به زمین انـداختم و شـلوار دیگری را که مال خودم بود پوشـیدم و سپس به دنبـال کلیـد در خـانه می گشـتم تا آن را باز کنم باز از طرف در همان صـدا به گوشم رسـید که: «در خانه باز است» وقتی به نزدیک در آمـدم با جماعتی از بزرگان مواجه شـدم. به آنها سـلام کردم آنها بعد از جواب سـلام این پیشامد را به من تبریـک گفتنـد. سـپس مرا همراه خود به محلی که هم اکنون مسـجد در آن بنا شـده است آوردنـد. در آنجا وقتی خوب دقت کردم تختی را دیـدم که فرش زیبایی روی آن انـداخته شـده بود و جوانی در حدود سـی ساله در روی آن به بالشـی تکیه زده بود و پیرمردی مطلبی را از روی کتـاب برای او می خوانـد و بیش از شـصت مرد که بعضـی از آنهـا لبـاس سبز و بعضـی دیگر لباس سـفید به تن داشتند در گوشه و کنار آن محل مشغول خواندن نماز بودند. آن پیرمرد که حضرت خضر(علیه السلام) بود مرا در کنار خود جای داد. آنگاه همان جوان نورانی که بعـد معلوم شـد حضـرت مهـدی(علیه السـلام) هسـتند بعـد از تفقـد و احوالپرسـی مرا به اسم خودم صـدا زده فرمودنـد: «نزد حسن بن مسـلم برو و به او بگو مـدت پنج سال است که تو این زمین را آماده ساخته کشت می کنی ولی ما آن را

خراب می کنیم و امسال هم قصد داری در آن زراعت نمایی در حالی که تو چنین اجازه ای نداری باید سود این چند سال کشت را رد کنی تا در اینجا مسجدی بنا شود». سپس فرمودند: «به حسن به مسلم بگو: اینجا زمین شریفی است که خداوند آن را از بین سایر زمینها برگزیده است ولی تو آن را به زمین خود لاحق کردی و خداوند به خاطر این کار خلاف دو پسر جوان تو را از دست تو گرفت ولی باز متنبّه نشدی اگر باز هم بخواهی به این کار ادامه بدهی کیفر الهی دیگری که نمی توانی آن را تصور کنی بر تو متوجه خواهد شد.»

حسن بن مثله می گوید: «به آن حضرت عرض کردم: مولای من برای این که مردم سخن مرا بپذیرند، نشان و علامتی در این باره برای من تعیین بفرمائید».

امام(علیه السلام) در پاسخ فرمودند: «ما در اینجا نشانه ای را قرار می دهیم تا سخن شما را مردم تصدیق نمایند. تو آنچه را که بیان شد انجام بده به نزد «سید ابوالحسن» برو و به او بگو بیاید و حسن بن مسلم را حاضر کند و سود چند ساله زمین را از او بگیرد و آن را به مردم بدهد تا با آن بنای مسجد را شروع کنند و بقیه مخارج آن را از منافع قریه»رهق» که ملک ما در ناحیه «اردهال» است به اتمام برسانند ما نصف درآمد رهق را وقف این مسجد نموده ایم تا همه ساله درآمد آن را بیاورند به اینجا و صرف عمارت و آبادانی و سایر مخارج این مسجد بنمایند».

سپس حضرت افزودند:

«به مردم بگو تـا به این مکان روی آورنـد و آن را عزیز و گرامی دارنـد و در آن چهار رکعت نماز به جای آورنـد؛ دو رکعت اول را به نیت نماز تحیّت (به این ترتیب که در هر رکعت اول سوره حمـد را یک بار و بعـد سوره «قل هواللّه احد» را هفت بار و در ادامه هر یک از ذکرهای رکوع و سـجود را هم هفت بار تکرار کننـد و نماز را به پایان ببرنـد) و دو رکعت بعـد را هم به نیّت نماز امام زمان(عجل الله تعالی فرجه الشریف) به جای می آورنـد (به این ترتیب که در هر رکعت بعـد از نیت وقتی سوره حمـد را شروع کردند به «ایاک نعبد و ایاک نسـتعین» که رسـیدند آن بخش را صد بار تکرار می نمایند و بعد در ادامه سوره حمد را می خوانند و آنگاه سوره توحید را یکبار و هر یک از ذکرهای رکوع و سـجود را هفت بار تکرار می کنند و بعد نماز را تمام می کنند.

سپس یک بار لااله الاّ اللّه می گویند و در ادامه هم تسبیحات حضرت زهرا (سلام الله علیها) را که عبارت از سی و چهار مرتبه «اللّه اکبر» و سـی و سه مرتبه «الحمدللّه» و سـی و سه مرتبه «سـبحان اللّه» است ذکر می نمایند و آنگاه به سجده رفته صد بار بر پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلم) و آل پیامبر(علیهم السلام) درود و صلوات می فرستند».[۲]

در ادامه حضرت اضافه کردند: «هر کس این نماز را بخواند مانند آن است که در کعبه نماز خوانده باشد.»

حسن بن مثله می گوید:

«وقتی این سخنان را شنیدم با خود گفتم: گویی آن مکان مورد نظر اینجاست که مسجد باشکوه امام زمان(ع) خواهد شد».
بعد حضرت به من اشاره فرمودند که: «برو.»

چون به راه افتادم و مقداری رفتم دوباره آن حضرت مرا صدا زدند و فرمودند: «در گله جعفر کاشانی (که یک نفر چوپان بود) بزی هست که اگر مردم پول آن را دادند با پول آنها و اگر ندادند با پول خودت آن را خریداری کن و آن را به اینجا بیاور و ذبح کن و در روز چهارشنبه که برابر با هجدهم ماه مبارک رمضان است گوشت آن را در شب آینده برای بیماران و کسانی که گرفتاری دارند انفاق کن خداوند [تبارک و تعالی] همه آنها را شفا می دهد. نشانی و علامت آن بر این است که ابلق است و موی بسیار دارد و در ضمن هفت علامت سفید و سیاه در بدن آن بز هست که سه تای از آنها در یک طرف بدن و چهار تا در طرف دیگر آن است که هر یک از آنها به اندازه یک درهم هستند».

بعد وقتی مجدداً به راه افتادم برای سومین بار مرا صدا زده فرمودند: «اینجا هفت یا هفتاد روز اقامت می کنی اگر هفت روز اقامت کنی آن مصادف با شب قدر؛ یعنی بیست و سوم رمضان خواهد بود و اگر هفتاد روز بمانی آن مطابق با شب بیست و پنجم ذیقعده است که هر دو شب بسیار گران قدری هستند».

حسن بن مثله می گوید: «سپس برگشته و به خانه آمدم و تمام شب را در اندیشه آنچه واقع شده بود به سر

بردم وقتی صبح شد نماز را به جای آوردم و بعد نزد «علی بن منذر» آمده و ماجرا را به وی باز گو کردم بعد به همراه او به محلی که دیشب مرا به آنجا برده بودند رفتیم». حسن بن مثله چنین ادامه می دهد: «سوگند به خدا علامت هایی را که حضرت فرموده بودند که از جمله آنها میخ ها و زنجیرهایی بود که با آنها حدود مسجد را مشخص نموده بودند در آنجا مشاهده کردیم. سپس به همراه علی بن منذر به طرف منزل سید بزرگوار ابوالحسن الرضا راه افتادیم وقتی به در منزل او رسیدیم خدمتکاران او را دیدیم که در کنار در خانه منتظر ما هستند وقتی ما را دیدند به ما گفتند: آیا شما از اهالی جمکران هستید. گفتیم: آری. گفتند: سیدابوالحسن از اول صبح در انتظار شماست.

سپس وارد خانه شده ضمن اظهار تواضع، خدمت سید عرض سلام کردم و او به گرمی و با احترام کامل جواب سلام را داده و مرا در کنار خود جای داد و پیش از آن که من سخنی بگویم خطاب به من گفت: ای حسن بن مثله من خوابیده بودم در خواب شخصی به من گفت: صبح زود مردی از اهالی جمکران که او را حسن بن مثله می نامند نزد تو خواهد آمد. آنچه که او به تو گفت آن را تصدیق کن؛ چرا که سخن او سخن ماست مبادا گفته های او را ردّ کنی در این حال از خواب بیدار شدم و از آن وقت تا کنون منتظر آمدن تو بودم. در ادامه حسن بن مثله جریان شب گذشته را به

طور مفصل بیان می کند. سید ابوالحسن دستور می دهد تا اسبها را آماده سازند بعد سوار می شوند و به طرف آن محل حرکت می کنند در نزدیکی های روستای جمکران به گلّه جعفر کاشانی برخورد می کنند؛ حسن بن مثله برای پیدا کردن آن بز ابلق که حضرت فرموده بودند وارد گله می شود و می بیند آن بز در عقب گله است. وقتی بز متوجه حسن بن مثله می شود به سرعت خود را به او می رساند و حسن آن را می گیرد و نزد جعفر کاشانی می آورد تا آن را از او بخرد. جعفر کاشانی سوگند یاد می کند که من هرگز این بز را داخل گله ندیده ام ولی وقتی آن را در عقب گله امروز دیدم خواستم که آن را بگیرم ولی هر چه تلاش کردم نتوانستم اما حالا چون شما را دید به نزد شما آمد و این امر بسیار شگفت انگیزی است.

بعد آنها آن بز را به محل مسجد می آورند و در آنجا ذبحش می کنند و همانطور که حضرت دستور داده بود گوشت آن را بین مریضها تقسیم می کنند.

سپس سید ابوالحسن حسن بن مسلم را احضار می کند و سود چند ساله زمین را از او می گیرد و سود حاصل از املاک روستای رهق را هم می آورند و مسجد جمکران را بنا می کنند و سقف آن را با چوب می پوشانند در ضمن سید ابوالحسن الرضا زنجیرها و میخها را به منزل خود در قم می برد و از آن به بعد هر کس بیمار می شد به آنجا

می رفت به آن زنجیرها تبرک می جست و خداوند تبارک و تعالی تفضلی فرموده به واسطه آنها ایشان را شفا می داد.

ابوالحسن محمد بن حیدر می گوید: شنیدم که سید ابوالحسن الرضا وقتی وفات یافت او را در محله ای که «موسویان» نامیده می شود دفن کردند بعدها وقتی یکی از فرزندان او مریض می شود به سراغ صندوقی که زنجیرها و میخها در آن نگهداری می شد می رود ولی هنگامی که در صندوق را باز می کند اثری از زنجیرها و میخها در آن نمی بیند.[۳]

فضیلت و آداب مسجد جمکران

به طور کلی در مجموعه سخنان و سفارشات منسوب به حضرات معصومین(علیهم السلام) درباره مسجد مقدس جمکران به دو قسم از فضائل اشاره شده است.

۱. اهمیت تکوینی: در سخنانی که حضرت علی(علیه السلام) به پسر یمانی فرموده اند این گونه آمده است:

... ای پسر یمانی اینجا (جمکران) زمینی مقدس و پاک از همه آلودگی هاست.

... بر این زمین اثر نور حق ساطع شود و از این زمین مردم رایحه و بوی مشک استشمام کنند... منازل و مواضع و زمینهای اینجا عالی و گرانبها گردد.

علاوه بر این در ضمن فرموده های حضرت حجه بن الحسن (علیه السلام) به حسن بن مثله آمده بود به حسن مسلم بگو: «اینجا زمینی شریف است خدای تعالی این زمین را از زمینهای دیگر برگزیده است و به آن فضیلت و برتری داده است». از این قبیل تعابیر استفاده می شود که زمین جمکران نظیر زمینهای مکه و مدینه دارای ارزش تکوینی خاصی است.

۲. همانطور که در حکایت بنای مسجد جمکران بیان شد در بخشی از فرموده های حضرت امام زمان(علیه السلام)

آمده بود که ثواب اعمال عبادی نظیر اقامه نماز در این مکان شریف بسیار زیاد است تعبیر آن حضرت این بود که:«هر کس آن دو رکعت نماز را (با شرایط خاصش) در این مکان شریف به جای آورد مثل آن است که در کعبه این نماز را خوانده است». این امر نشان می دهد که از نظر معنوی این مسجد از جایگاه ویژه ای برخوردار است.

آداب این مسجد نیز ابتدا خواندن دو رکعت نماز تحیت و سپس دو رکعت نماز امام زمان(علیه السلام) با شرایطی است که گفته شد.

در بعضی از اقوال نیز آمده است که

پس از این نماز دعای «الهی عظم البلاء» را تا آخر قرائت کنند.

علاوه بر این امور، خواندن دعاهای مخصوص امام زمان نظیر دعای «ندبه» و دیگر دعاهایی که خواندن آنها در دوره غیبت کبری سفارش شده، در این مکان مناسب است.

پاورقی

[۱]. محدث نوری بعد از نقل حکایت بنای مسجد جمکران می نویسند: «عالم جلیل آقا محمد علی کرمانشاهی تاریخ این قصه را در سال ۳۹۳ ق. نقل کرده است ولی ظاهراً در نوشتن اشتباه شده و در اصل سال ۳۷۳ ق. بوده است؛ زیرا وفات شیخ صدوق قبل از سال ۳۹۰ ق. می باشد.

[۲]. این دو رکعت نماز به صورتهای دیگری هم در کتابهای معروف ذکر شده است از جمله: ۱. مرحوم شیخ طبرسی (صاحب تفسیر) در کنوز النجاح بعد از ذکر اصل نماز دعائی را برای بعد از نماز نقل می کند ولی از تهلیل (صد بار لا اله الا اللّه) و تسبیحات حضرت زهرا(سلام الله علیها) ذکری به میان نمی آورد؛ ۲. مرحوم سید فضل اللّه راوندی

در کتاب دعوات در ضـمن نمازهای معصومین(علیه السـلام) می فرمایـد: نماز امام مهدی(علیه السـلام) دو رکعت است در هر رکعتی حمد یک مرتبه و صد مرتبه «ایاک نعبد و ایاک نسـتعین» بعد از نماز صد مرتبه صـلوات بر پیامبر(صلی الله علیه و آله و سلـم) و آل او؛ ۳. مرحوم سـید بن طاووس در جمال ا لاسـبوع ذکر صـد مرتبه صـلوات را ذکر نمی کنـد ولی فرموده است که دعای «الهی عظم البلاء و برح الخفاء وانکشف الغطاء...» تا آخر بعد از نماز خوانده شود و...

[۳]. اقتباس از حکایت هشتم کتاب جنهالمأوی میرزا حسین نوری که در جلد ۵۳ بحار الانوار، ص۲۳۰ به بعد آورده شده است

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

قائمیه
اصفهان
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹